

Poutník

1

OBČASNÍK BRNĚNSKÝCH

UNITÁŘŮ

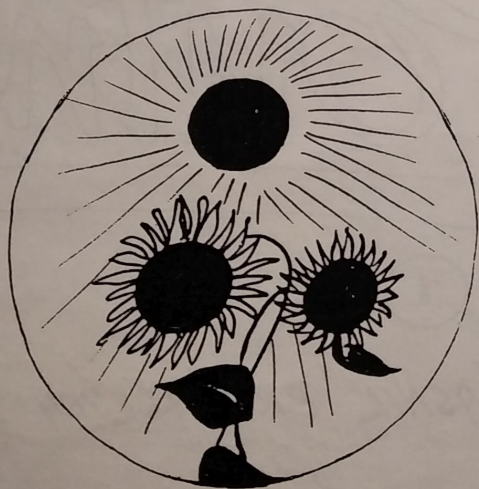
Šest barev duhy poutník v očích má
a sedmou stále hledá.

Jen upřímná pouť ke Světlu
mu k šesti sedmou přidá.

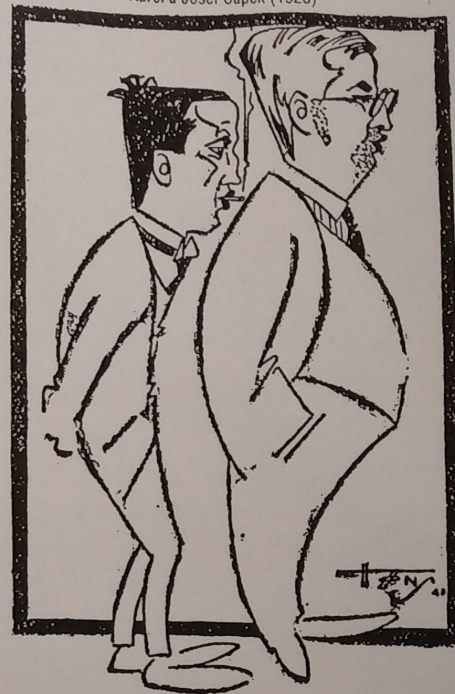
Závoj mámení když dodoutnal,
ze Zdroje Pravdy srdce pije,

ten poutník, který Cestou nezklamal,
sedmerou barvou lásky žije.

J. P.

Karel a Josef Čapek (1923)

Josef Čapek

KULHAVÝ POUTNÍK

/Výpisky provedl v letech 1976 a 1994
Miloš Mikota/

Josef Čapek:

Kulhavý poutník

Kulhavý poutník jest poutníkem bytí. To je ta celá jeho cesta. Jde životem a několik nezákladnějších setkání na této cestě jsou jeho velkými dobrodružstvími.

Každá cesta poskytuje své setkání a příhody. Událostí této cesty však nejsou dary náhody; vládne jimi právě její opak: nezbytná, neobejitelná nutnost. Jsou u přímo součástí této cesty, málezejí bezprostředně k její podstatě, jsou vlastně jí samou.

Cesty takového způsobu vedou od začátku do konce ještě také pohádkami: - v nich se přijde k lánce, k čarodějně studánce, potom k zakletému stromu, dále pak ke skleněné hoře a posléze k dračímu hrádku . . .

I na cestě bytí jsou taková dějová utváření a neméně podivuhodná. Jejich řád však není tak postupný. Jsou v jediném toku a prolínají se trvale v současnosti.

Jde svou cestou kulhavý poutník.

Odkud a kam?

Poutník a cesta

Jestliže jsme řekou, patří naše vody moři, jestliže jsme lidmi, patří náš život Pánu života. Čas pracuje pro Věčnost. Bez vlastního přičinění se každým okamžikem všechno stvoření blíží svému Zdroji a sotva můžeme činit více než vycházet vstříc jeho nespočetným proměnám. Vždyť následovat dráhy času znamená pochopit nestálost světa a pochopit nestálost světa znamená dojít ke stálosti.

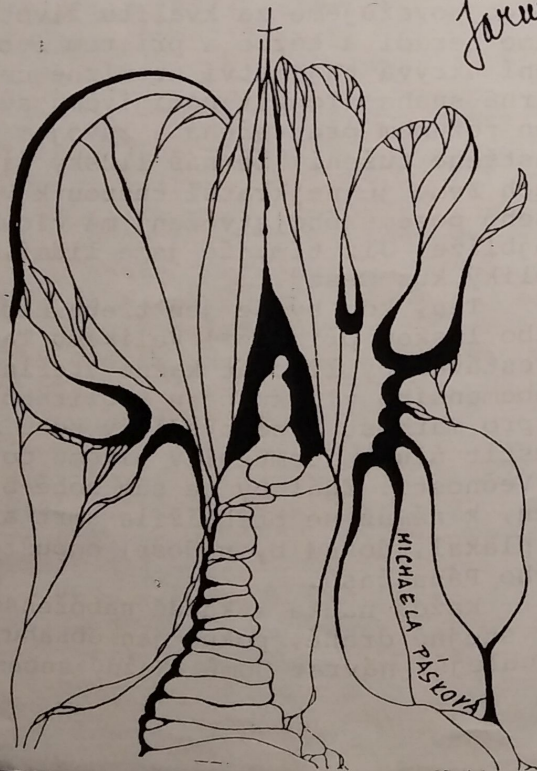
Avšak jen málokterí z nás odevzdávají Pánu života něco více než povinnou daň "svého" času a ještě i tu v bolestech loučení. Od všeho co považujeme za kvalitu života se odpoutáváme neradi a těžce a při tom i toto naše trápení ukrývá tajemství nesmírné ceny. Není snad marná snaha sloužit pomíjivému světu a sobě, jen rozumem přetvořená a závojem nevědomosti zastřené tušení, že náš lidský život v podmínkách Země je nejkratší cestou k Věčnosti? Ze všeho pozemského stvoření má člověk k Bohu nejbliže. Již tím, že jsme lidmi, máme za sebou veliký kus Cesty.

Ten, kdo by se jen třeba nepatrně, bolestí nebo láskou přiblížil Velikému Tajemství, nepřestával by litovat každé vteřiny, každého sebemenšího zlomku času prožitého pro sebe a pro marnost a nedovedl by sobě ani světu odpustit službu čemukoliv jinému co nevede přímo k Věčnosti. Zdál by se sám sobě bídňejším než ten, k němuž se přiblížila smrt a prosil by a plakal, dokud by nedošel odpuštění od samotného Pána času.

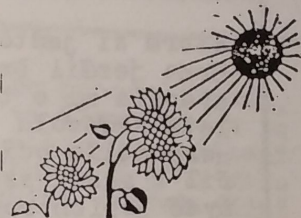
Každá nauka a každé náboženství by mu byly stejně drahé, pokud jen obsahují naději na rychlejší návrat Domů. Každý sebemenší ná-

znak možnosti tohoto návratu vítá takový člověk jako dobrou zvěst a sám se stává nositelem takových zpráv. Ví už, že je poutníkem a potkává sobě podobné, skrze jejichž naději Bůh zachovává ve světě zvěst o Cestě Domů. Milosrdná Moudrost však poutníku dočasně zahaluje poznání, že on sám je nikým a ničím neopakovatelnou Cestou. Naopak se člověku zdá, že je třeba "vykročit na vlastní Cestu." Každou knihu, učitele nebo duchovní společenství, které ho oslovuje, vítá jako nový počátek svého putování, aniž by sám mohl spočítat všechny brány k dřívějším počátkům.

Jen v záblescích Světla zатуší, že jeho hledání vlastní Cesty je částí plánu Věčnosti a on sám je nepatrným dělníkem na velikém díle.

UNITÁŘSTVÍ NA MORAVĚ

V této rubrice budeme otiskovat záznamy z časopisu CESTY A CÍLE /respektive CESTY SVĚTLA/ a vzpomínky pamětníků na unitářskou činnost v Brně, případně i v dalších městech Moravy.

Miloš Mikota:

Ú v o d

Velice lituji toho, že již není mezi námi sestra Magda Doležalová, která stála v čele brněnského unitářského místního výboru již řadu let, když jsem v roce 1944 jako mladý duchovní ČSČ byl poslán do Brna.

Spolu se svým manželem Hubertem, velkým odborníkem na léčivé bylinky a s dalšími spolupracovníky jako byli manželé Ventrubovi, Vaňurovi, br. Vobecký a Dr. Sekot, byla hybnou silou a iniciátorkou unitářské činnosti v Brně. Mnoho let vedla kroužek unitářských žen, ve kterém ženy nejen o náboženství diskutovaly, ale také připravovaly různé programy pro zpestření našich programů, starala se i o ty nejmenší, vyučovala náboženství a s dětmi i mládeží a s ostatními činnými členy pořádala besídky, bazáry, výlety do okolí Brna a samozřejmě také řídila organizaci Květinových slavností. To vše, pokud jí to zdraví dovolovalo. Zemřela před deseti lety a dožila se téměř 98 let.

V činnosti Sdružení unitářských žen pokračuje její dcera sestra D. Balcárková,

kteřá si ještě velmi živě pamatuje, jak do Brna jezdil bratr Dr. Norbert F. Capek. Vyprávěla mi o tom, jak tehdy sotva čtrnáctiletá sedávala pod oknem na malé stoličce a nespustila oči s bratra Dr. Čapka, když hovořil k menší skupině zájemců soustředěných v bytě jejích rodičů. Tam se plánovaly další zájezdy bratra Čapka a sestry Čapkové do Brna, Olomouce a do Ostravy.

Bohužel, zprávy o těchto zájezdech na Moravu jsou v časopise CESTY A CÍLE jen velmi sporaďické a v době od roku 1928 do r. 1930 byly komáry ještě pod záštitou Společnosti svobodného bratřství. Toto bylo z počátku pod silným vlivem členů přicházejících do SB z hnutí Volné myšlenky, které se vyznačovalo negativním postojem k náboženství. Bratr Capek však ve svých vzpomínkách napsal, že byl k unitářství přiveden jednak studiem evangelické kritické teologie již v r. 1891 a jednak přímým seznámením se s unitářskými delegáty na kongresu IARF v Berlíně roku 1910 - byl tam jako zpravoďaj časopisu "Nový lid" a profesor Masaryk a jeho žena Charlotta /unitářka z Brooklynu/ jej s unitářskými duchovními seznámili.

Později za svého pobytu v USA poznal Capek unitářství podrobněji a shledal, že to je právě to, oč on sám usiloval na Moravě začátkem století v Křestanské obci Moravských bratřů, kterou založil v r. 1898. Tehdy ještě netušil, že kráčí ve šlépějích Jana Kalence a jím vedené Malé stránky jednoty bratřské. /O Kalencovi viz článek Rev. J. Plotěné v mimořádném čísle CESTY-ja str. 28-34./ Zajímal se o náboženská hnutí na Moravě v 16. století a napsal o tom spisek "Úřyvky z dějin kacěřovských křestánů"; později pak připomněl, že jeďen z průkopníků unitarianismu Bernardino Oc-

chino, když byl pro svou víru pronásledován, nalezl útočiště na Moravě, ve Slavkově, a to u souvěřce, tady u člověka stejného smýšlení unitářského. Jmenoval se Paruta. U něho roku 1564 osmasmdesátiletý Occhimo zemřel. /Když zde byl před lety prezident amerických unitářů Dr. William Schulz, navštívili jsme Slavkov, abychom zjistili, kde onen Paruta bydlél, neb Američané tam chtěli dát pamětní desku. To se nám, bohužel, nepodařilo./

Br. Dr. Capek měl vřelý vztah k Moravě, protože věďěl, že zde kdysi byla velmi dobrá půďa pro rozvoj svobody svěďomí a náboženské snášemlivosti. Věřil, že tomu tak bude i v budoucnosti. A proto rád na Moravu jezdil. Ze zpráv v časopise "Cesty a cíle" vysvítá, že při "zájezdech na Moravu" přednášel bratr Dr. Capek v Brně, v Ostravě a v Olomouci. Tam se konala přednáška v r. 1928 v Národním domě v neděli v 10 hoďim. Sál byl zcela naplněn a shromáždění zahájil prof. Janovský krátkým, ale upřímným proslovem. Večer se konala druhá přednáška v Městské čítárně, trvala 2 hoďiny. To bylo v květnu a začátkem června br. Capek a ses. Čapková vykonali opět "zájezd na Moravu, při čemž v Brně byl ustaven "prozatímní výbor". Podle dalších zpráv z časopisu CaC se v Brně konala přednáška v zasedací síni Živnostenské rady. Také v Ostravě a v Olomouci měly přednášky br. Čapka o ideáľech Svobodného bratřství /jež byly unitářské/ velký ohlas. Přesné názvy přednášek však v cestách a cílech nejsou uvedeny, pouze jsou hodnoceny jako velmi úspěšné. Poznámka v roce 1930 uvádí, že se očekává na Moravě ještě větší činnost "až se vrátí ze studií v cizině br. Žižka /z Anglie/ a br. a ses. Hašploví /z USA/. O tom ale až příště.

NOVOROČNÍ "93"
(Quatre vingt treize)

Bohumil Houser

Znovu se ke mně půlnoc blíží,
znovu světelných raket rej,
příroda opět cesty Ducha kříží,
proto se klidně usmívej.

Že nenávisť a sobectví
rozdělila nás do dvou zemí,
to pocítí i mnozí občánci,
co dosud nejsou narození.

Za co zmíralo tisíce hrdinů,
to vše se rychle v trosky mění,
jen pohled na tu spodinu,
co o boží Cestě nic již neví.

Zatmění měsíce, sluneční zatmění,
konjunkce Marsu a Saturna,
jako na nebi, tak na Zemi,
mate nás všechny stín Slunka.

Dívej se kupředu bratře milý,
dívej se k Bohu našemu Pánu,
vždyť pravda opět zvítězí,
sluneční svit zacelí tvou ránu.

Přežili jsme Lipany, Bílou Horu,
přežijeme i zradu Milotů dnes,
bratr Žižka a Svatý Václav, věru
udělí Čechům ohnivý křest.

Noc kyne opilcům, noc kyne zmateným,
nabruste meče všichni probuzení
nad chrámem smaragdy zdobeným,
najdete nové obrození.

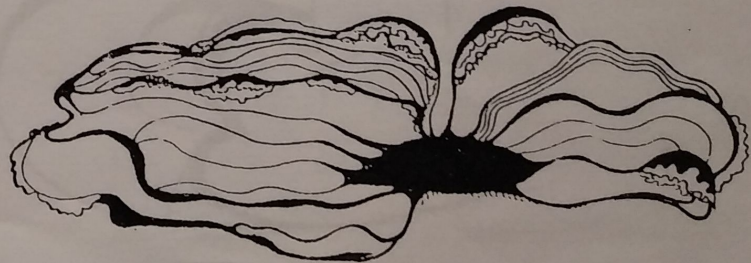
Náš cíl je lidství a Evropa,
naš cíl je život věčný v Bohu,
nás nedostanou na kolena
ti, kteří slouží jen mamonu.

Naše bratrstvo svobodných křesťanů
zformuje se opět do jednoho šiku,
temná noc prolhaných zaprodaných šelem
osvětlena bude i s černým učitelem.

Píšeme v klidu "93",
dvěstě let po Velké revoluci,
duch Victora Huga se na mě usmívá,
já však jsem zesmutněl v pustině noci.

Tu náhle z dálek jako stín
zářící Prorok se mi vynořil,
ústa otevřel a jeho sliny
změnily město pode mnou v bubliny.

Bubliny nafoukly se a praskaly,
dohasly svíce ve svícnech,
modlitba k oslavě boží
prodlužuje můj starý dech!

Střípky zrcadla pravdy:

Vycházíme z představy člověka jako mikrokosmu - světa v malém, dle dávné moudrosti známé od nepaměti všem národům.

Člověk, který říká, že v Boha nevěří a stává se denně lepším člověkem, je nábožnějším, než ten, který se třikrát denně modlí a lepším člověkem se nestává.

Protože v unitářství neexistuje závaznost k učení jednou pro vždy danému, vytvářejí se různé typy duchovních rádců, z nichž jedni jdou více cestou rozumovou, jiní citovou, jedni více cestou křesťanskou, jiní hinduistickou, buddhistickou, židovskou apod. Jedni jsou obeznámeni více tam, kde jde hlavně o duchovní sféry, jiní hledají cestu a světlo všedními dny.

Úsilím duchovního rádce bude vždy, aby podněcoval a rozkřesával v člověku možnosti poznání sebe sama, pomáhal v zbavování se klamů a iluzí pomíjivého světa a to tak, aby tzv. "žák" zůstal na svém rádcí nezávislým.

Je-li Bůh blízkým Bohem, bližším než dech a tlukot srdce, pak musí existovat možnost přímo a bez slov přiblížit se k velkému Tajemství života, které tak nedokonale nazýváme Bohem.

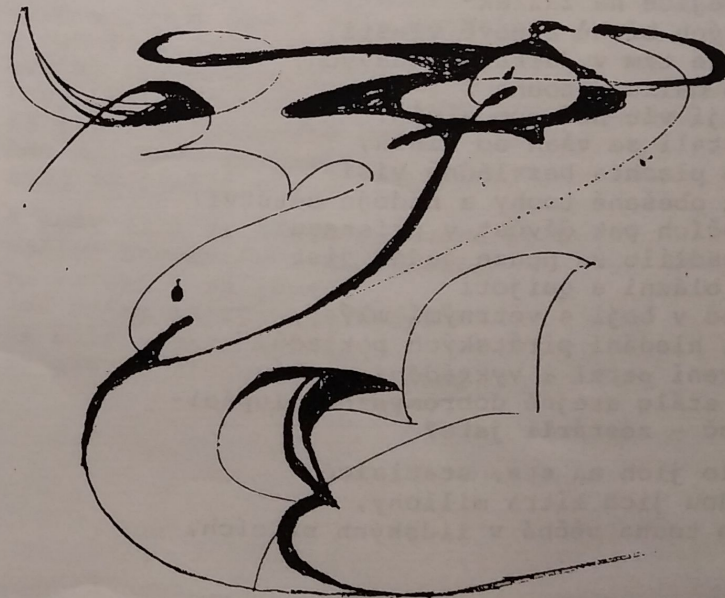
OBRÁZEK

Jarmila Plotěná

Slunce rozžalo krápníky za oknem,
komíny svítí kouřem ze zlata,
zatřpytne písnička zapomenutého zpěváka.

Ráno si koupe ledové copy v kočičím zlatě
a lapis lazuri,
na sněžných loukách natrhá skleněné květy,
hází je do oken a tam se rozvíjí.

V zamrzlých jezerech, tak jako v akváriu,
lapají ryby sluneční paprsek,
korónu slunce - to zmrzlé jablko jihu
sprádají kostry bříz v těch nejtajnějších
snech.

Hlubinám oceánu

Bohumil Houser

Kolik bezstarostných snů
dalo se na pochod přes hlubiny;
zanechalo vlast, domov a krb
i ženy osaměle stát,
jak loutky na oltářích -
- světice věřící mužům
i dětí s pohledem nevinným
zasněných do dálek a šerých mlh
tvého oceánu majestáte?

Kolik ostrřílených mořských vlků
měřilo dálku mezi kontinenty
na uzle, míle i kilometry,
měsíce, dny i hodiny
čekající na zázrak-
nových břehů a nové vlasti,
někde tam v dálkách mlhavých;
neb dálka a touha
opíjí víc než rum a gin!
Dostali se však do tišin,
kde plachta bezvládně visí-
jak oběšené touhy a naděje dětství!
V očích pak děvčat v přístavu
zrcadlilo se pouze jedno jistě-
vy blázni a quijoti
proč v boji s větrnými mlýny,
při hledání pirátských pokladů,
lovení perel a vykrádání vraků,
vy stále stejně dobromyslní hlupáci-
proč - zestárli jste?

Bylo jich na sta, statisíce,
budou jich zítra miliony,
neb touha věčná v lidských srdcích,

jak kanonády pobřežních děl zvoní,
ženouc mikrokosmy tohoto vesmíru,
dál, hlouběji a níž,
jak mořský vánek
i nadoblačné hvězdy
či luny nahou tvář
na hřbetech zpěněných vln,
zápasící s krví rozlitou
z kalamáře zapadajícího slunce!
A tak tisíce jiných v oceánu,
všude přítomných kosmických sil
je neúprosně poutá do svého ráhnoví-
odkud přehládneš dálku omezené Země,
pohrdneš zlobou vln,
rozmlouvat můžeš se Severkou,
hrát si s delfíny
a letět za stříbrným fantomem
věčně mladých racků!

Bylo jich na sta, ba statisíce,
věčného života reje psanců,
však úspěšně jen k cíli dorazila
k vysněným smaragdovým břehům
hrstka Poseidonem vyvolených ...
Davy však Sirenami svedených ztroskotanců
na zlato v hlubinách naděje přibyli
kde spí mezi perlami
svůj nesplněný věčný sen.

A ženy .. - ze dřeva vyřezané sochy,
věřící utopencům v hlubinách,
za večera i za rána
jak solné sloupy bez tváře
na bílých molech čekají
na návrat Bludného Holanďana.

BOHUMIL HOUSER

Dvě mořské lastury

Je krásný, slunečný den. Prožívám jej přece v zemi slunečních paprsků, ve slunné Austrálii. Obloha je azurově modrá, chvílemi se zdá, že přechází do zlatě-zelena.

Jasná obloha dýchá nekonečným mírem, tak pravidelně rytmickým, jakým je bušení přílivu nekonečných mořských plání Pacifického oceánu na australské pobřeží.

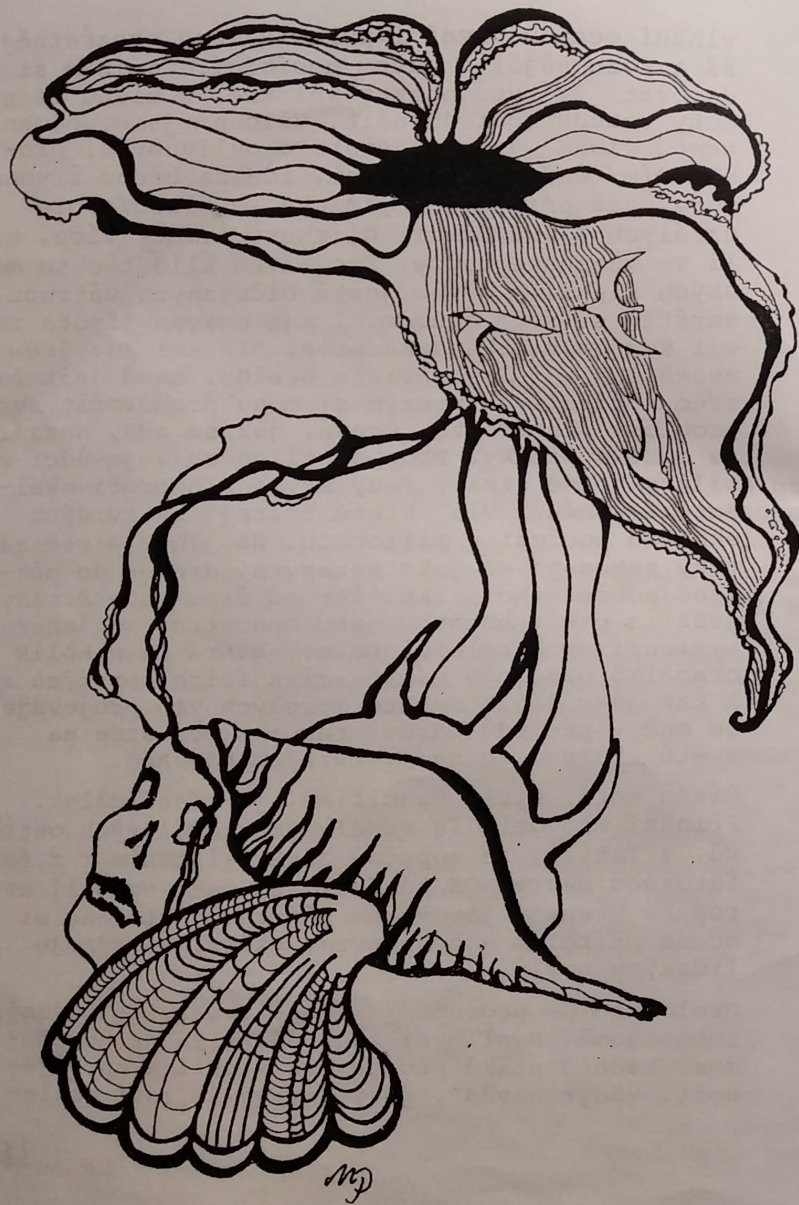
Stojím osamocen na břehu, neznámý poutník mezi Belmontem a Read head ve státě Nový Jižní Wels. Moře je po posledních bouřích ještě stále neklidné. Slaný vánek z nekonečných mořských dálek opírá se o písečný přesyp a zpívá mi píseň romantických obzorů, nedosněných dětských snů.

U mých nohou se rozprostírá devět mil dlouhá písečná pláž, jakou jsem za svých dřívějších návštěv u evropských moří dosud neviděl. Čas od času mořský vánek zvedne obláček písku. Na rtech cítím slanou chuť oceánu. Vlny oceánu se valí nemilosrdně a nekompromisně vpřed jako veletok historie, ničí a zabíjejí vše, co jim klade odpor a překážky. Jak mocný a vrtošivý je tento veletok dějin, jehož stránka každá je popsána krví poražených i vítězů, nářkem vdov a sirotků, pláčem a zoufalstvím těch, kteří ztratili svou vlast a byli mnohdy vyhnáni do bezdomoví..... Každá vlna je samostatným činem a jedinečným tvarem, je však svobodnou částí hmoty. Hledejme její příčiny až k prapříčině, která dala tomuto

vlnění oceánu první impuls. Budeme obezřetnější a rozumnější v našem počínání? Začínám si uvědomovat, že tyto otázky ani zde, v tichu mé samoty nebudu moci dořešit. Všichni jsme podobni těmto vlnám jsouce neustále ovlivňováni prostředím, časem a vesmírem. Zde na břehu živého moře, jež připomíná rytmicky se vlnící pole uzralých klasů, cítím blízkost samoty více, nežli ve vězeňské kobce. Srovnávám klid těchto mořských plání, nedávno ještě bičovaných větrnou smrští, se svým osudem. I mne uragan života zavál sem do daleké Austrálie. Ale ani zde jsem nenašel klid. Jak závidím oceánu, snad jedinému svému příteli, s kterým si mohu prohovorit své problémy a starosti. Oceán, jak se zdá, nezajímá se o mé myšlenky. Podoben šílenému vojevůdci vysílá z jedné strany řady svých vln proti skalnatému pobřeží vln, které zmirají na tvrdých skalách pobřeží v milionech. Na jiném místě zátoky zakusuje se jako nenasytý dravec do měkkého pobřežního písku. Čas od času se dvě vlny srazí a pak vybuchnou jako ohňostroj v nádhernou symfonii spektrálních barev, která na několik okamžiků označuje místo zmirajících mořských vln. A tak jako zánik těchto mořských vln projevuje se mně v přeludu barev, tak i smrt všude na světě ukazuje se nám v různých barvách.

Píseň moře, píseň Paacifiku, je písní dálek. Přináší mně melodie vzdálených korálových ostrovů, z Tahiti, ze sopečné Nové Kaledonie i z fosfátového Nauru. Od té doby, co jsem opustil evropské břehy v janovském přístavu, stal se mi oceán přítelem a ochráncem. Ukázal mi zdroje lidských omylů.

Okolo mne se procházejí hejna racků, bez bázně, sebevědomě. Myslím si, jak důležitá je nevědomost těchto ptáků pro jejich štěstí a spokojenost. Vždyť nevědí, jaký nimrod se baví pohle-

dem na jejich odpočinek. Čím déle pozoruji tato hejha racků, tím více se mi zdá, že jsem mezi nimi prožil celý život.

Na procházce po mořském pobřeží upoutává mou pozornost rozmanitost předmětů, které moře vyvrhlo ze svých hlubin během poslední bouře. Leží zde bez lahu a skladu zbytky ztroskotaných lodí, záchranný pás, kusy uhlí, hvězdice, strašnou smrtí úzehem a vysušením zmírající chobotnice, nekonečné množství pestře zbarvených lastur. Tu a tam vyčnívají z písku zvířecí i lidské kosti. Zastavuji se u jedné lidské lebky. Je vybělena do mramorově lesklé bělosti mořskou vodou, sluncem a větrem. Na temeni lebky kristalizují usazené zbytky soli. "Tak končí lidská sláva!", myslím si, zvedáje lebku a stavě ji proti zapadajícímu slunci. Komu asi patřila? Byl majitelem této lebky námořník, voják, černý pasažér nebo zámožný cestující první třídy? Napadá mne, že bych měl lebku pohřbít a přitom zavádí můj pohled o dvě lastury ležící v blízkosti lebky. Obě jsou nádherně zbarveny. Jedna je bílá, spirálovitě vzorkovaná a zúžená oboustranně. Má dva otvory. Bílá barva je protkána pestrým žilkováním. Druhá lastura je menší, ale krásnější. Je hnědočervená s otvorem pouze na jedné straně.

Na chvíli kladu lebku na zem a pozoruji obě lastury v posledních paprscích zapadajícího slunce. Jsou to skutečně dvě dokonalé stavby, které v mořských hlubinách vytvořili živočichové, nazýváni živočichy nižšího druhu. Stavím štíhlou lasturu do kolmé polohy, a hle - vidím pohádkovou pagodu. Bezděčně zastrkují obě lastury do kapes, rozhodnut, ponechati si je. Šplhám na písečný přesyp, drže v ruce lidskou lebku a zahrabávám ji uprostřed australské subtropické vegetace. Teprve nyní si uvědomuji, že nedaleko je belmontský hřbitov, tak velmi se lišící od našich evropských hřbitovů. Vyznačuje se zpust-

lými hroby, ponechanými na pospas přírodě, která pokrývá hroby bohatých i chudých, stejně jako mocných a slabých, zeleným kobercem. Pospíchám, abych nezmeškal poslední jednoposchodový autobus. Chci ještě dnes dorazit do svého nového domova, vzdáleného od Belmontu asi dvacet mil, do Teralby na pohádkovém jezeře Macquaire. Pospíchám úzkou cestou a za mnou se ozývá hukot mořského příboje. Zvuk však slábne každým krokem, kterým se vzdalují od mořského břehu. Strohy okolo stezky, kterou se vracím, jsou ošlehané prudkým větrem. Na krajinu se snáší soumrak, předtucha australské noci, která svým kouzlem dává člověku možnost poznati sama sebe. Doma pokládám lastury na noční stolek. Krásná procházka na mořském pobřeží a poslední zážitky mě dokonale unavily, přesto však nemohu usnout. V okamžiku, kdy síla únavy překonává moje nedobrovolné bdění, zavadí můj pohled o obě lastury. Zdá se mi, že se mi vysmívají jako dvě nezbedné děti. Oblékám se a usedám u krbu. Oheň udržuje po celou noc můj australský přítel starý Joe. Je to starý mlčenlivý horník, který svým zvědavým lišáckým zrakem pozoruje vše co činím. Jeho přítomnost a dětinský pohled mě vůbec neruší. Prohlížím si lastury proti plamenům v krbu a odkrývám poškozenou glazuru. V obou je jemný písek, v jedné z nich dokonce kousek uhlí. Živočichové, stavitelé těchto staveb, dávno zhyli. To, co nyní držím ve svých rukou, je jejich celoživotní dílo. Co zůstane po mně a po nás všech až zemřeme? Vytvoříme vůbec za celý náš život něco tak krásného, jako jsou tyto lastury? A opět vzpomínám na večerní zážitky na mořském pobřeží. Není celá historie lidstva věčný příliv a odliv? Jedni staví, druzí boří, jedni umírají, aby druzí mohli žít. Jsou skutečně tyto lastury mrtvé? Příkladám je k uchu a slyším opět majestátný řev oceánu, který se

mi zdá nyní, uprostřed noci, mnohem mocnější a vznešenější než u mořského pobřeží.

Jeho lišácký úsměv sleduje z rohu místnosti mé podivné počínání. Mám dojem, že Joe má se mnou soucit a zároveň jakousi nepochopitelnou úctu. Odcházím na zadní verandu našeho domu, z níž je krásný pohled na noční hladinu jezera Macquaire. Měsíc je v úplňku a na kobercích z exotické květeny procházejí se jako přízraky z pohádkových knížek posvátní ibisové a plaměňáci. Vracím se do pokoje, snažím se objasnit příčiny své melancholie starému Joemu. Poslouchá mě se zájmem, trpělivě, jako by chtěl říct: "To už mám dávno za sebou!" Proto si jdu lehnout a okamžitě usínám. Zdá se mi o pohádkovém tichomořském ostrově: Ležím v křovinách. Pozoruji přes vrcholky palem plující bílá oblaka. Náhle se vynořuje na pobřeží moře dvojice mladých lidí. Jsou to milenci, vedoucí se za ruce a volným krokem míří ke mně. On je běloch vysoké postavy, oblečen v bílou košili a široké rodé námořnické kalhoty, ona je červenohnědá domorodá kráska, oděná do pestrého sarongu. Mrný mořský vánek si pohrává s jejich tmavými vlasy. Oba jsou veselí, jak jen mohou být mladí zamilovaní lidé uprostřed exoticky krásné přírody.

Z blízké houštiny však náhle vyskočí silný domorodec. V ruce drží oštěp a jeho zamračený obličej nevěští nic dobrého. Pomalým, jistým kočičím krokem jde hrozivě vstříc milencům. Mladí lidé se zastavují. V očích námořníka čtu nerozhodnost a strach. Útočník zvedá kopí a vrhá je plnou silou na námořníka. V posledním okamžiku staví se děvče před svého milence a tím ho zachraňuje. Smrtelně zasažená kopím padá mezi oba soky a umírá. Na chvíli se domorodý útočník zastavuje a oči obou soků se setkávají. Vykoupí snad tato krvavá oběť domorodé krásky nenávist zrazeného milence? Nikoliv! Nenávist zvítězila!

Domorodec vytahuje dýku a zabíjí bezbranného námořníka. Pak klidně otírá dýku o zem. Obrací svou tvář k obloze a vítězně se směje. Křečovitý smích však slábne a úsměv se mění v masku strachu a úzkosti. Dříve jasná slunečná obloha se rychle pokrývá tmavými, olověnými mraky. Z velké dálky za ohlušujícího řevu rozpoutaných přírodních živlů se k nám blíží strašnou rychlostí sloup vody. "Tajfún" - je má první myšlenka. Vzdušné mořské pláně a šílený řev větrů naplní v okamžiku celé okolí a pohlcují vraha. Tajfún se blíží přímo ke mně. Na místě, kde dříve stál vrah, vynořuje se z moře lidská lebka, kterou si vichřice pohrává jako s kopacím míčem. Náhle mění lebka směr a letí přímo na mě. "Pomoc!" volám ve své mateřštině a procitám. U mého lůžka stojí starý Joe a ptá se starostlivě: "What has happened?" (Co se dělo?). Chvíli jej nechápavě pozoruji a pak se obracím k lasturám. Opravdu, ta bílá mi připomíná bílého námořníka a hnědá dívku z mého snu. Vstávám a usedám opět ke krbu. Joe si sedá naproti mě. Do místnosti slabě osvětlené pouze plameny krbu, začínají se prodíratí první paprsky nového dne. Plameny krbu kreslí na stěnách a tváři Joeho fantastické kresby. Tak vypadá ráno s krásnými červánky na jezeře Macquaire. Ranní mlhou si první ranní paprsky jen s námahou razí cestu. Čerstvý vzduch působí jako hojivý balsám na mé horečkou rozpálené čelo. Na eukalyptech a palmách kolem našeho domu začínají své každodenní hádky hejna papoušků. Mlhy však mizí a slunce opět vítězí nad nocí. Oblékám se a vycházím do naší tiché uličky. Ubírám se hornickým městečkem s honosným jménem Teralba. Před nádražním hotelem stojí, či sedí na zemi mladí horníci a z dálky mě vítají úsměvem. Zvykli si na mne jako na jednu z kuriozit zřejšího městečka a často přicházejí do našeho domu si pobesedovat. Jsou to dobří

lidé a místo, které si vyryli v mém srdci, bude jim dobrou odplatou za jejich trpělivost a krásné přijetí. "Jak se máš Bush-Bull?", volají. Nedovedou vyslovit mé slovanské jméno. Ukazují jim lastury, jejichž slávu opilý Joe rozhlásil po celém městečku. Propukají v upřímný smích. Za hodinu jsem dojel opět do Belmontu a ihned se ubírám k pobřeží. Již z daleka mě vítá slavná mořská vůně. Zastavuji se na písečném přesypu a dívám se do nekonečných dálek. Hledám místo, kde jsem včera pohřbil lebku. Po krátké námaze ji nacházím, protože jsem včera místo označil kamenem pokrytým vykrystalisovanou solí. Vytahuji z kapes obě lastury a zahrabávám je v blízkosti lebky. Pode mnou hučí spokojeně oceán, jako by souhlasil s mým počínáním. Nové a nové řady útočících vln zakusují se do písečného břehu. Občerstvující vánek zahlazuje vzpomínku na minulou noc. Dokončil jsem práci. Nemožu se však odtrhnouti od tohoto místa a pozoruji kámen, pod nímž se nalézá lebka a obě lastury. Okolo improvizovaného hrobu se shromáždila hejna racků. Tentokráte se mi zdá, že nějak zvažněli. Pathetické údery mořských vln připomínají smuteční pochod. "Jak dlouho bude trvat, než moře si přijde pro odňatou kořist?", myslím si. Oceán, jako by pochopil mou otázku, výhrůžně zaburácel a pěna dvou sražených vln mě důkladně pokropila.

Óda na vlny ve Swansea
(Australie - NSW) 1949

Bohumil Houser

Vy vlny zpěněné
nedohledného Oceánu
dynamické buditelky
ospalých mých citů
křísených k životu
hudbou vašich tónů
burácejících melodií
moderního kosmodromu.

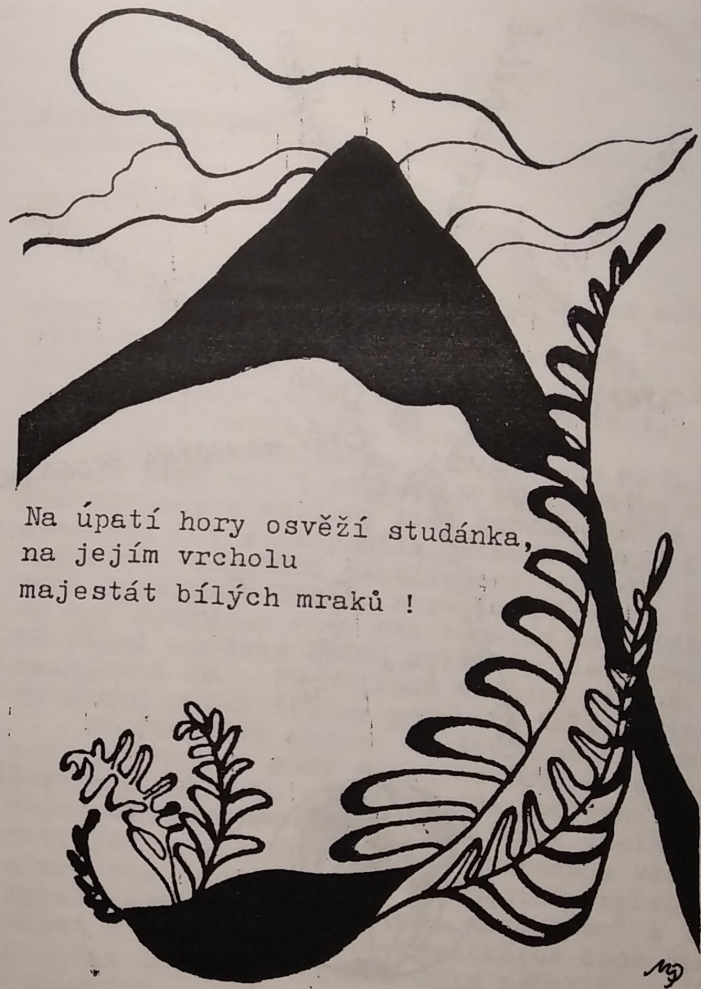
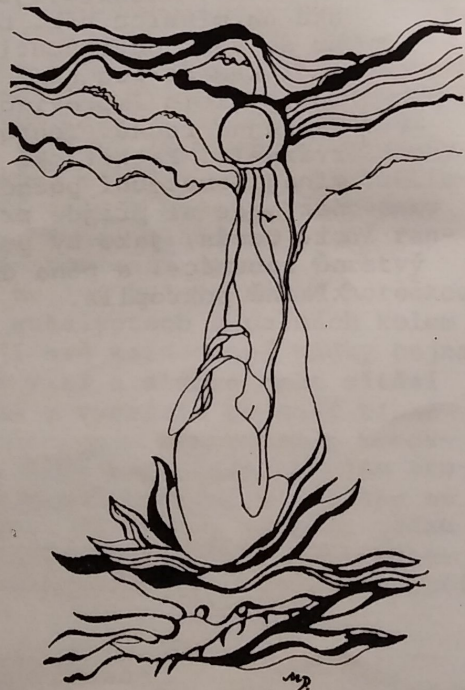
Vy vlny růžové
na počátku rána
Vám patří má touha
vášeň milovaná
na prahu nových dnů -
a snad i časů nových
buďte pozdraveny
tulákem z rahnoví.

Vy vlny bouřlivé
s účesy sněžnými
fantasie tvarů
živého moře těla
vy vášně zpěněné
o útes bijící
jak slova milence
z očí vystřelená.

Vy vlny rozesmáté
rozpustilé krásky
kočátka rozdováděná
bez matčina dozoru,
s koráby mořskými
denně si hrající

jak s klubičky vlny
na venkovském dvoru.

Vy vlny křišťálové
princezny mé krásné
na vás píší ody
i nicotné básně ...
Vlna je času hlas
vlna je zrod i skon,
celým vesmírem kývá
vlnění věčný zvon.

Na úpatí hory osvěží studánka,
na jejím vrcholu
majestát bílých mraků !

haiku ze Života v okamžiku od B.Housera

DODNES TO MÍSTO HLEDAT
 ODPOVĚDI NA ZA DVA PŮLY
 BUDENEM MUSET SPOČINĚ
 OBEZJÍT CELOU ZEMĚKOULI
 DOMA SE VŠICHNI SETKÁME
 SVĚT MÁ MOŽNÁ JEDEN BOD
 KÁM UBÍHATI CESTU
 RYKATI HU STŘEDOBOD
 EMISION STĚSTI

J.P.

Global - zpráva prezidenta USA J. Cartera
 vyšla v německém překladu v nakladatelství
 Zweitausendeins Postfach D-6000 Frankfurt-Main
 61. /1438 stránek, cena DM 20,-

Studie "Global" (ekologie)

přeložil B. Houser

Bývalý americký prezident CARTER svým pří-
 kazem nechal vypracovat od úřadu pro životní
 prostředí při ministerstvu zahraničních věcí
 následující ekologickou studii, obsahující
 pravděpodobné ekologické změny na zemi, až do
 roku 2000. Fakta jsou otřesná.

Z celkového počtu 6,35 miliard lidí bude
 v roce 2000 žít 5 miliard v rozvojových zemích.
 Pro miliony a miliony lidí nebude stačit ani
 potrava, aby zabezpečila dětem normální růst a
 vzdělání, normální inteligenci, dospělí nebudou
 moci vykazovat žádnou normální činnost. Nebu-
 de ani dostatek vody ani topného materiálu. Vel-
 ké části porostu budou vykáčeny (lesy dnes mizí
 rychlostí 18 - 20 milionů hektarů za rok, což
 je území rovnající se polovině Kalifornie).

V důsledku eroze, ztráty organických lá-
 tek, přesolení půdy a vzniku močálů, dochází ve
 světovém měřítku k nesmírnému zhoršení zeměděl-
 ských užitkových ploch. Kysličník uhelnatý a
 chemikálie ničící ozonovou ochrannou vrstvu v
 atmosféře změni klima rozhodujícím způsobem.
 Kyselý déšť ohrozí jezera, moře, zemi a žně.
 Odpad z radioaktivních elektráren bude činit
 několik set tisíc tun a dále několik milionů
 kubických metrů slabších radioaktivních odpadů.
 Nikdo dnes neví, jak tyto odpady bezpečně skla-
 dovat a nebo zničit.

Vyhynutí rostlinných a živočišných druhů
 bude drasticky pokračovat. Do roku 2000 vyhyne
 pravděpodobně 2 miliony druhů, což představuje
 20 % všech na zemi žijících druhů.

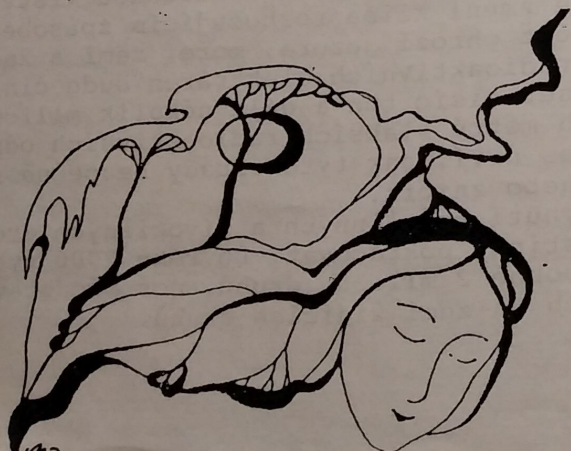
Jarmila Plotěná

Nebáseň

Někdy je vidím,
točí se kolem,
té chybí začátek a té zas konec,
prostorem letí ta, která nemá nadpis,
pletou se jim slova -
- krouží se utržené nohy pavouků
a sasance bez raka poustevníčka
zhasíná vodní květ.

Leťte pryč, kdo se má na vás dívat,
vy nehotoví!
Leťte pryč, říkám, ale vím,
že jednou je všechny potkám
a semknou se, uzavřou pevný kruh.

Neboť budeme souzeni za to,
co jsme neudělali
a dobré slovo, které jsme neřekli,
se postaví proti nám
a bude svědčit
a ruka, kterou jsme nepodali,
bude jak zvadlý list.

Z OBSAHU :

Poutník a cesta	2
Unitářství na Moravě	4 / ^{Na} pokračování/
Novoroční	7
Střípky zrcadla pravdy	9
Dvě mořské lastury	13 /povídka/
Studie "Global"	24 /ekologie/

POUTNÍK, občasník čs. unitářů v Brně

Odpovědný redaktor: Rev. Jarmila Plotěná

Redakční rada: Rev. Miloš Mikota, Dr. Bohumil
Houser, Jaromír Pokorný,
Ing. Otmar Doležal

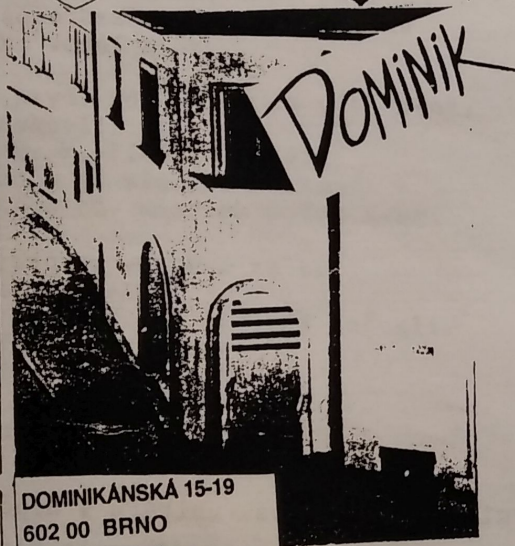
Grafická úprava: Ing. Michaela Pásková, Josef
Hepp, Jarmila Plotěná

UNITARIA

BRNO

UNITARIA

SPOLEČENSTVÍ PRO ROZVOJ
DUCHOVNÍHO ŽIVOTA